

Μητροπολίτης Ιλαρίωνας παραχώρησε συνέντευξη στη Σερβική εφημερίδα «Politika»

Στις 31 Αυγούστου 2011 στη Σερβική εφημερίδα «Politika» δημοσιεύθηκε συνέντευξη του Μητροπολίτη Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνα, Προέδρου του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας, όπου ο Ιεράρχης αναφέρεται στα θέματα διορθοδόξων και διαχριστιανικών σχέσεων, τη μαρτυρία της Εκκλησίας στο σύγχρονο κόσμο και την κατάσταση στο Κοσσυφοπέδιο.

– Που βλέπετε τη λύση στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στις σχέσεις τους η Ορθόδοξη Εκκλησία της Σερβίας και η Κυβέρνηση του Μαυροβουνίου;

– Ο ρόλος της Ορθοδοξίας στην κοινωνία του Μαυροβουνίου ήταν πάντα πολύ μεγάλος. Σήμερα το Μαυροβούνιο είναι ανεξάρτητο κράτος, όπου 80% του πληθυσμού είναι Χριστιανοί Ορθόδοξοι.

Η Ορθοδοξία στο Μαυροβούνιο συνδέεται με στενούς πνευματικούς δεσμούς με το ιστορικό Πατριαρχείο Πεκίου, μέσα στο οποίο εκπροσωπείτο ως Ιερά Μητρόπολη Ζέτα. Και σήμερα εξακολουθεί να αποτελεί ένα πολύ σημαντικό μέρος του Πατριαρχείου Σερβίας, η κανονική δικαιοδοσία του οποίου περιλαμβάνει μερικά ανεξάρτητα κράτη. Το ίδιο ισχύει και για τα περισσότερα Πατριαρχεία: Κωνσταντινουπόλεως, Αλεξανδρείας, Ιεροσολύμων, Μόσχας. Ειδικά, το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας, το οποίο περιλαμβάνει ολόκληρη την αφρικανική ήπειρο.

Είναι προφανές ότι τα προβλήματα, που συσσωρεύθηκαν στις σχέσεις Εκκλησίας και Πολιτείας στη χώρα, πρέπει να επιλύονται μέσα από ένα υπομονετικό, με προσοχή και σεβασμό διάλογο των

αρχών του αυτοκυρίαρχου κράτους του Μαυροβουνίου με εκπροσώπους της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Σερβίας. Η επίλυση αυτών των ζητημάτων δε νοείται χωρίς να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη οι κανονικές αρχές της Ορθοδόξου Εκκλησίας με μακραίωνη ιστορία τους και οι οποίες αντανακλούν την πνευματική της φύση και ανταποκρίνονται στην υψηλή της κλήση. Ταυτόχρονα, το κανονικό καθεστώς της Ορθοδόξου Εκκλησίας είναι αρκετά ευέλικτο και επιτρέπει, αν υπάρχει καλή θέληση, την εξεύρεση συμβιβαστικών λύσεων κατά την αντιμετώπιση και των πιο οξέων προβλημάτων.

Στη διάρκεια των πρόσφατων συναντήσεων με εκπροσώπους της κρατικής ηγεσίας του Μαυροβουνίου έχω ακούσει επανειλημμένως ότι στην πορεία προς τη δημιουργία της μίας Ορθοδόξου Εκκλησίας του Μαυροβουνίου δεν προβλέπονται οι επεμβάσεις στα θέματα κανονικής φύσεως. Πρέπει όμως να δεχθούμε ότι η πραγματικά επιτυχημένη υλοποίηση αυτού του είδους μεταρρυθμίσεως μπορεί να επιτευχθεί μόνο λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη του Πατριαρχείου Σερβίας, στην αρμοδιότητα του οποίου ιστορικά ανήκουν τα θέματα της εκκλησιαστικής ζωής των Ορθοδόξων Χριστιανών στο Μαυροβούνιο.

– Μετά την επίσκεψή Σας στη Σερβία, στις αρχές Απριλίου ε.ε., ο Σερβικός Τύπος έγραφε ότι στη διάρκεια των συναντήσεων που πραγματοποιήσατε, μεταφέρατε την αρνητική στάση της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας απέναντι στο ενδεχόμενο της πρόσκλησης του Παπα Ρώμης στη Σερβία το έτος 2013. Σηζητήσατε αυτό το θέμα με εκπροσώπους της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Σερβίας;

– Κατά τη διάρκεια των συναντήσεων με Ιεράρχες της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Σερβίας αυτό το θέμα ειδικά δεν συζητήθηκε. Αποτελεί εσωτερική υπόθεση του Πατριαρχείου Σερβίας. Από όσο γνωρίζω από τα ΜΜΕ, ανάμεσα στους Επισκόπους της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Σερβίας υπάρχουν αποκλίνουσες απόψεις σχετικά με την πρόσκληση του Πάπα.

Προ στιγμής ο χαρακτήρας των επικείμενων εορτασμών για τη 1700^η επέτειο του Διατάγματος των Μεδιολάνων δεν έχει προσδιορισθεί με αρκετή σαφήνεια: είτε θα μαρτυρήσει τη σημασία αυτής της ιστορικής επετείου για εκπροσώπους των διαφορετικών χριστιανικών ομολογιών, είτε πρόκειται για δυνατότητα εκφράσεως της αδελφικής ενότητας των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών.

– Ανησυχίες έχουν επανειλημμένως διατυπωθεί εκ μέρους των Ορθοδόξων και των Ρωμαιοκαθολικών εκκλησιαστικών αξιωματούχων σχετικά με τη σταδιακή απώλεια του χριστιανικού χαρακτήρα της Ευρώπης. Έχετε τονίσει ότι οι Ορθόδοξοι και οι Ρωμαιοκαθολικοί καλούνται να υπερασπίσουν από κοινού τις παραδοσιακές χριστιανικές αξίες στην Ευρώπη. Πως και οι δυο χριστιανικές Εκκλησίες μπορούν να ανταποκριθούν στη μεγάλη τους κοινή αποστολή; Κατά τη γνώμη Σας, δε θα υπάρχουν και ολέθριες συνέπειες αυτής της συνεργασίας για μια από τις Εκκλησίες, όπως

ακριβώς και φοβούνται μερικοί στους ορισμένους εκκλησιαστικούς κύκλους, οι οποίοι εκλαμβάνουν αυτό το διάλογο ως είδος ουνίας;

– Τα τελευταία γίνεται πλέον όλο και περισσότερα προφανής η ανάγκη της συνεργασίας των Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών στην υπεράσπιση των παραδοσιακών χριστιανικών αξιών στη σύγχρονη εκκοσμικευμένη κοινωνία. Οι θέσεις των δυο μας Εκκλησιών συγκλίνουν σε πολλά θέματα, τα οποία καλείται να επιλύσει ο σημερινός χριστιανισμός, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών της φιλελεύθερης εκκοσμίκευσης, της παγκοσμιοποίησης, υποβαθμίσεως των οικογενειακών αξιών, υπονομεύσεως της παραδοσιακής ηθικής. Οι Εκκλησίες μας από κοινού τάσσονται κατά των αμβλώσεων, της ευθανασίας, των ιατρικών και βιολογικών πειραμάτων που προσκρούουν στη ηθική αρχή του σεβασμού του ανθρωπίνου προσώπου κλπ.

Όλο και πιο επίκαιρο γίνεται το πρόβλημα της χριστιανοφοβίας, δηλαδή της καταπάτησης των δικαιωμάτων των χριστιανών λόγω θρησκευτικής τους ταυτότητας. Δυστηχώς, εκδηλώσεις της αναμφίβολα αντιθρησκευτικής στάσης παρατηρούμε και στη σύγχρονη Ευρώπη, όπου οι ορισμένες πολιτικές δυνάμεις επιχειρούν την εξώθηση της θρησκείας από το δημόσιο στον αποκλειστικά ιδιωτικό τομέα. Σε αυτό το σημείο μεγάλη σημασία μπορεί να έχει η συντονισμένη θέση των δυο Εκκλησιών.

Η συνεργασία Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών μπορεί να πάρει διάφορες μορφές. Πρόκειται για κοινά προγράμματα στον τομέα του πολιτισμού, κοινωνικές εκδηλώσεις, ενεργή συνεργασία στο επίπεδο της εκπροσώπησης στους διεθνείς οργανισμούς. Έχουμε ήδη ορισμένα θετικά παραδείγματα αυτής της συνεργασίας. Με συντονισμένες και συνεπείς ενέργειες των Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών επιτεύχθη η θετική απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για την υπόθεση Λάουτι κατά της Ιταλίας για την παρουσία του Ευσταυρωμένου στα δημόσια σχολεία της χώρας.

Επιπλέον, είναι αβάσιμες οι ανησυχίες για το ότι αυτή η συνεργασία μπορεί να οδηγήσει σε κάποια ουνία. Η ουνία είναι η μια ένωση με βάση συμβιβασμούς στα θέματα πίστεως. Ενώ η συνεργασία, για την οποία μιλάω, δεν αφορά τον τόμο της διδασκαλίας της πίστεως. Μη έχοντας πλήρη δογματική και κανονική ενότητα οι Ορθόδοξη και η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησίες μπορούν να συνεργάζονται στα κοινωνικά θέματα, όπου οι θέσεις των δυο Εκκλησιών συγκλίνουν πολύ.

**– Αγώνας για την επιβίωση της Σερβικής Εκκλησίας στο Κόσοβο δεν έπαυσε και η αποστολή της απειλείται, όπως και παλαιότερα. Έχετε διατυπώσει την ιδέα αποστολής των μοναχών της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας στις Ιερές Μονές του Κοσόβου για την ενίσχυση της Ορθόδοξης παρουσίας στην περιοχή.
Τέθηκε σε πρακτική εφαρμογή αυτή η ιδέα;**

- Το παρόν θέμα ευρίσκεται στο στάδιο μελέτης, αλλά η τελικά απόφαση θα προσδιορίζεται από τις επιθυμίες και ανάγκες των Σέρβων αδελφών μας. Κατόπιν ευλογίας των εκκλησιαστικών αρχών της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Σερβίας συζητάμε την ενδεχόμενη βοήθειά μας με τον Θεοφιλέστατο Επίσκοπο Ράσκας και Πριζρένης κ. Θεοδόσιο. Ως θετικό επίσης εκτιμούμε το γεγονός, ότι το ρωσικό κράτος στα πλαίσια της συμμετοχής του στο πρόγραμμα της UNESCO συνέδραμε σημαντικά στη χρηματοδότηση αναστήλωσης των Ορθοδόξων χριστιανικών ιερών προσκυνημάτων στο Κοσσυφοπέδιο.

- Με απόφαση της 5^{ης} Μαΐου 2003 της Ιεράς Συνόδου διορισθήκατε αντιπρόσωπος της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας στους ευρωπαϊκούς διεθνείς οργανισμούς στις Βρυξέλες, κατέχοντας τη θέση αυτή μέχρι το έτος 2009. Είναι τόσο σημαντικό να εκπροσωπούνται οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί σε αυτούς τους θεσμούς; Αποβαίνει προς όφελος της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας αυτή η εκπροσώπηση;

- Με απόφαση της Ιεράς Συνόδου ξεκίνησα το έργο μου στη θέση του αντιπροσώπου της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας στους ευρωπαϊκούς διεθνείς οργανισμούς ακόμα τον Ιούλιο 2002 και συνέχισα μέχρι το έτος 2009, όταν ανέλαβα την προεδρία του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας. Εκείνη την περίοδο το Γραφείο της Αντιπροσωπείας μας ανέπτυξε στενές επαφές με θεσμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ένα ευρύ φάσμα ζητημάτων, συμμετέχοντας στη συζήτηση των προβλημάτων, τα οποία παρουσιάζουν ενδιαφέρον για τους Ευρωπαίους Χριστιανούς. Τότε ήταν που διαμορφώθηκε και η παράδοση των ετήσιων συναντήσεων των θρησκευτικών ηγετών της Ευρώπης με την ηγεσία της ΕΕ. Οι συναντήσεις έγιναν πλέον αποτελεσματική μορφή του διαλόγου των θρησκευτικών κοινοτήτων με αυτό τον οργανισμό, επιτρέποντας την εκπροσώπηση των συμφερόντων των πιστών στο υψηλό πολιτικό επίπεδο. Ο διάλογος με την ΕΕ είναι μια απόδειξη της σημασίας της λειτουργίας των Γραφείων της Αντιπροσωπείας της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας στο εξωτερικό.

Όσον δε αφορά το περιεχόμενο του εκκλησιαστικού διπλωματικού έργου, σήμερα, όπως και αιώνες πριν, βασίζεται κυρίως στη μαρτυρία της διαχρονικής αλήθειας του Χριστού. Η έκφραση αυτής της κλήσεως στις ημέρες μας αποτελεί η μέριμνα για τη διατήρηση των ηθικών προσανατολισμών στη διεθνή συνεργασία. Και αυτό τυγχάνει ιδιαίτερα σημαντικό για το διάλογο με διεθνείς οργανισμούς, οι οποίοι ασχολούνται με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τον διαπολιτιστικό διάλογο. Η Εκκλησία προτείνοντας τους τρόπους επιλύσεως των κοινωνικών προβλημάτων, στηρίζεται στη μακραίωνη εμπειρία της ανθρωπότητας και την πνευματική κληρονομία της Ευρώπης, οι οποίες γενικά προσφέρουν στον άνθρωπο, αλλά και στο κοινό πειστικά κίνητρα για μια ενάρετη ζωή. Για περισσότερους λαούς της Ευρώπης αυτά τα κίνητρα δε νοούνται εκτός της χριστιανικής πίστεως,

για τα ιδανικά της οποίας καταθέτουμε τη μαρτυρία με όλο το εξωτερικό εκκλησιαστικό μας έργο.

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/55270/>